

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

7 juni 2005

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2005

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door de heer Steven Vanackere**

(Hoofdstuk XIbis – Vlaamse zorgverzekering; Hoofdstuk XII – Slotbepalingen)

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Luc Martens.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack,
de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera Jans, de heren Luc
Martens, Steven Vanackere;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Margriet
Hermans, Vera Van der Borgh;

de heren Kurt De Loor, Herman Reynders, mevrouw Elke
Roex.

Plaatsvervangers:

de heer Erik Arckens, de dames An Michiels, Monique Moens,
de heer Jurgen Verstrepen, mevrouw Linda Vissers;

de dames Cathy Berx, Kathleen Helsen, Trees Merckx-Van
Goey, Monica Van Kerrebroeck;

mevrouw Patricia Ceysens, de heer Marc Cordeel, mevrouw
Hilde Eeckhout;

de heer Bart Caron, de dames Else De Wachter, Michèle
Hostekint.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

mevrouw Helga Stevens.

Zie:

334 (2004-2005)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 3 en 4: Amendementen
- Nr. 5: Verslag namens de Commissie voor Algemeen
Beleid, Financiën en Begroting
- Nr. 6: Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu
en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbe-
leid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erf-
goed
- Nr. 7: Verslag namens de Commissie voor Onderwijs,
Vorming, Wetenschap en Innovatie
- Nr. 8: Verslag namens de Commissie voor Openbare
Werken, Mobiliteit en Energie

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door de heer Tom Dehaene, indiener van de amendementen.....	4
II. Bespreking	4
II.1. Bespreking op 31 mei 2005	4
II.2. Bespreking op 7 juni 2005.....	5
III. Stemming	12

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak op 31 mei en op 7 juni 2005 twee amendementen op het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2005 (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 334/1*):

- amendement nr. 4 ingediend door de heer Tom Dehaene, de dames Elke Roex, Vera Van der Borght, de heer Steven Vanackere, de heer Bart Caron en mevrouw Helga Stevens (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 334/3*);
- amendement nr. 5 ingediend door de heer Tom Dehaene, de dames Elke Roex, Vera Van der Borght, de heer Steven Vanackere, de heer Bart Caron en mevrouw Helga Stevens (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 334/3*);

I. TOELICHTING DOOR DE HEER TOM DEHAENE, INDIENER VAN DE AMENDEMENTEN

De heer *Tom Dehaene*, één van de indieners van de amendementen, merkt op dat de twee voorliggende amendementen een aantal technische aanpassingen beogen en voorts ook betrekking hebben op aspecten die in de beleidsnota zijn opgenomen en in deze commissie al bij herhaling aan bod zijn gekomen. Er werd voor amendementen gekozen, omdat dit toelaat sneller te werken, zodat er ook sneller een regularisatie kan komen.

In afdeling 1 van amendement nr. 4 (technische aanpassingen decreet zorgverzekering, administratieve geldboete en eenmalige regularisatiemogelijkheid) zijn de belangrijkste artikelen 36septies en 36novies. Artikel 36sexies voorziet in de invoering van een administratieve geldboete, in plaats van celstraffen. Die geldboetes bedragen 100 tot 250 euro, naar gelang van de bijdrage die verschuldigd was. Dit systeem gaat in vanaf 1 mei 2006, omdat de regularisatieperiode loopt tot eind april 2006.

In artikel 36novies gaat het over de eigenlijke regularisatie. Ook daarover is al bij herhaling van gedachten gewisseld in deze commissie. Het is de bedoeling om de mensen die tot nu toe niet hebben betaald, eenmalig de kans te geven om hun

situatie te regulariseren, zonder dat daar sancties tegenover staan. Mensen die nog niet aangesloten waren of aangesloten geweest zijn maar hun bijdrage niet meer betalen, krijgen zes maanden de tijd om alsnog orde op zaken te stellen.

De andere artikelen betreffen vooral technische aanpassingen aan het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering.

Met artikel 36ter wordt, afgezien van een technische rechtzetting, ook beoogd misbruiken uit te sluiten, zoals iemand die in Brussel woont en even in Wallonië of elders wordt gedomicilieerd, om zo een sanctie te ontlopen. Bij een dergelijke tijdelijke onderbreking van het onderworpen zijn aan de facultatieve of verplichte aansluiting bij de zorgverzekering, zullen wachttijden en sancties blijven bestaan.

In afdeling 2 gaat het om de overeenstemming van het decreet van 7 mei 2004 tot omvorming van het Vlaams Zorgfonds tot een IVA met rechtspersoonlijkheid met artikel 36quater. In dat artikel wordt verduidelijkt dat de zorgkassen de geïnde solidaire bijdragen doorstorten naar het Vlaams Zorgfonds. Dat was al de bedoeling bij het uitwerken van de regels inzake de Vlaamse zorgverzekering, maar daar was wat onduidelijkheid over ontstaan. Door dit artikel aan te passen wordt die onduidelijkheid weggenomen. Ook het decreet tot omvorming van het Vlaams Zorgfonds in een IVA met rechtspersoonlijkheid moet in die zin worden aangepast.

Amendement nr. 5 strekt ertoe het hoofdstuk met de slotbepalingen aan te vullen met de termijnen van inwerkingtreding van de door het eerste amendement toegevoegde artikelen.

II. BESPREKING

II.1. Bespreking op 31 mei 2005

De heer *Felix Strackx* merkt op dat het hier om een toch vrij ingrijpende wijziging gaat van het decreet over de organisatie van de zorgverzekering. Dat decreet is bovendien vrij ingewikkeld. Om de nu voorgelegde amendementen terdege te kunnen beoordelen, is enige tijd nodig. Daarvoor

moet immers onder meer vergeleken worden met de gecoördineerde tekst van het decreet.

De heer *Luc Martens*, voorzitter, zegt dat uit de toelichting van de heer Dehaene wel blijkt dat de voorgestelde aanpassingen aansluiten bij discussies die in deze commissie al zijn gevoerd. Daarentrent zijn inmiddels al door de diverse partijen standpunten ingenomen. Het gaat met andere woorden niet om volslagen nieuwe aangelegenheden. Bovendien pleiten de indieners voor snelheid om deze bepalingen meteen in werking te laten treden.

Mevrouw *Marijke Dillen* wijst erop de Vlaams-Belangfractie er geen bezwaar heeft tegen gemaakt deze kwestie ter vergadering nog aan de agenda toe te voegen. Nu blijkt echter dat het niet om een klein amendement gaat, maar om een vrij verre gaande aanpassing. De spreker betreurt het dat over deze, blijkbaar zeer belangrijk geachte, kwestie niet vooraf contact is opgenomen met haar fractie. Het zou van enig respect getuigen om in de toekomst, weze het op de valreep, met de oppositie contact op te nemen over dergelijke kwesties.

Als het voor de termijnen haalbaar is om dit volgende week verder te bespreken en af te handelen, engageert Vlaams Belang zich ertoe geen vertragsmanoeuvres aan te wenden en de diensten niet in de problemen te brengen.

De heer *Tom Dehaene* heeft begrip voor de opmerkingen. Hij had zelf ook liever gezien dat de teksten eerder ter beschikking werden gesteld, maar dat bleek uiteindelijk niet haalbaar.

II.2. Bespreking op 7 juni 2005

Uiteenzetting van de heer Felix Strackx

De heer *Felix Strackx* zegt dat een nader onderzoek van de voorliggende amendementen de eerste indruk bevestigt: het gaat hier om een vrij ingrijpende wijziging van het decreet over de organisatie van de zorgverzekering. Hij betreurt het dat een dergelijke grondige wijziging van een belangrijk decreet – zowat één van de kroonjuwelen van Vlaanderen – zo door het parlement moet worden gejaagd.

In feite is dit het ietwat treurige levensverhaal van de zorgverzekering. Reeds van in het begin moest alles veel te snel gaan, men wist dat dit decreet op een slordige manier aan elkaar hing, dat het niet voldoende rijp en doordacht was en dat er nog heel wat aan zou moeten worden bijgeschaafd. Telkens was er echter geen tijd om rustig na te denken, om nog het advies van experts in te winnen, om te brainstormen, om alles grondig uit te praten. Nu is het niet anders: op de valreep wordt een amendement ingediend op het programmadecreet, zonder dat het advies van de Raad van State werd ingewonnen. Als er niet uitdrukkelijk was gevraagd om een en ander eens nader te kunnen bekijken, waren de amendementen vorige week meteen goedgekeurd geweest, zonder debat. De zorgverzekering verdient nochtans beter.

Zijn deze amendementen op hun plaats in het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2005? Zijn er belangrijke budgettaire implicaties te verwachten voor het lopende jaar? Als dat het geval is, dan zijn deze amendementen verantwoord. In dat geval wil de spreker, zeker als lid van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting, graag van de minister vernemen welke de te verwachten meerinkomsten of meeruitgaven zijn voor 2005. Als er dienaangaande geen cijfers voorhanden zijn, dan zijn de amendementen niet op hun plaats in het programmadecreet en worden ze beter afzonderlijk ingediend. Waarom heeft de minister trouwens al niet zelf vorig jaar een ontwerp van decreet ingediend om te regelen wat in de beleidsnota werd aangekondigd?

Met de voorliggende amendementen wordt het decreet op de zorgverzekering voor de zoveelste keer bijgeschaafd. Dat gebeurt noodgedwongen want, zoals al gezegd, is dit decreet geen schoolvoorbeeld van degelijk wetgevend werk. Telkens als er wordt geschaafd, wordt het decreet echter nog ingewikkelder, verwarder en minder transparant gemaakt. Daardoor is het inmiddels een draak van een decreet geworden. De spreker pleit er dan ook voor om, vooraleer nogmaals te gaan sleutelen, terug te keren naar de bron voor een bezinning over de zorgverzekering.

De doelstelling van de zorgverzekering is uitstekend: een spaarpot aanleggen waaruit alle Vlamingen kunnen putten wanneer ze met hoge kosten worden geconfronteerd als ze zorgbehoevend

worden. Over het systeem op zich is er rond deze tafel eensgezindheid. Dat systeem moet echter financieel gezond en betaalbaar worden gehouden. Er zijn maar weinig simulaties gemaakt over de te verwachten uitgaven op lange termijn, pas zeer recent heeft de SERV dat voor het eerst gedaan.

Het eenvoudigst ware geweest het systeem volledig te financieren vanuit de algemene middelen. Dat zou de administratieve rompslomp enorm hebben beperkt, de voorwaarde van bijdrage volgens draagkracht zou zijn gerealiseerd en de problemen die nu bestaan met 300.000 mensen die hun bijdrage niet hebben betaald, waren er dan niet geweest. Klopt dat cijfer van 300.000 overigens nog, want telkens als de minister een cijfer vermeldde, bleek dat een stuk hoger te liggen dan het vorige?

Aan de andere kant is het wel begrijpelijk dat men de mensen zelf uitdrukkelijk wilde laten bijdragen, al was het maar opdat ze zouden beseffen dat niets in het leven echt gratis is. Iets wat men gratis krijgt, wordt trouwens zelden geapprecieerd. Het is belangrijk dat de bevolking beseft wat zij met de zorgverzekering krijgt en dat zij dat apprecieert. Helaas, en men moet dat durven toegeven, is dat niet het geval geweest. Ook de spreker had niet verwacht dat er zoveel mensen hun bijdrage niet zouden betalen. De bijdrage, eerst 10 en later 25 euro, was niet zo hoog dat dit de reden kan geweest zijn om niet te betalen. Voor wie echt behoeftig is, was er bovendien artikel 23ter, dat toeliet om hen vrij te stellen van de bijdragebetaling. De mogelijkheid bestond in principe om de mensen te verplichten hun bijdrage te betalen. De gevangenisstraffen en de geldboetes hebben echter blijkbaar maar weinig indruk gemaakt. In strafmaatregelen voorzien heeft natuurlijk weinig zin als er toch geen beroep op wordt gedaan.

Wat is de reden van zoveel burgerlijke ongehoorzaamheid? Mogelijk spelen de slechte communicatie en de hoge belastingdruk een rol, of misschien gaat men ervan uit dat alles gratis moet zijn. In ieder geval is duidelijk dat het zo niet verder kon. Een almaar toenemende groep van wanbetalers waartegen niets wordt ondernomen, zet andere mensen ertoe aan om hun bijdrage ook niet meer te betalen. Op die manier zal Vlaanderen over een aantal jaren geconfronteerd worden met een grote groep van mensen die als ze zorgbehoevend zullen zijn, geen beroep zullen kunnen doen op de zorgverzekering. Dat staat haaks op de oorspronke-

lijke bedoeling van dat systeem en kan dus niet de bedoeling zijn.

Er moet dan ook grondig worden nagedacht over de verschillende mogelijkheden om dit recht te zetten. Door de vorige voorzitter van de sp.a werd alvast een mogelijkheid aangereikt: de bijdrage voor de zorgverzekering verrekenen met de geplande belastingvermindering. Een andere mogelijkheid is een systeem vinden om de wanbetalers ertoe aan te zetten alsnog orde op zaken te stellen en de bijdrage in de toekomst afdwingbaar te maken, zoals wordt gepoogd in de voorliggende amendementen. Aan het probleem van de schorsingen en de wachttijden voor de slechte betalers wordt echter niets gedaan.

De heer Strackx merkt op dat het in artikel 36bis om de rechtzetting van een vergissing gaat. Iedereen in deze commissie, ook hijzelf, heeft daar destijds blijkbaar over gekeken, wat mogelijk ook te wijten was aan de snelheid waarmee moest worden gewerkt.

Met artikel 36ter wordt de tekst van artikel 10bis gewijzigd. In het decreet staan nu de sancties – schorsingen en wachttijden – voor wie niet betaalt of wie zich in Brussel niet tijdig aansluit of zijn aansluiting onderbreekt. Met het amendement worden de voorwaarden en de wijze waarop de sancties worden opgelegd, aan de Vlaamse Regering overgelaten. Dit is een verzwakking van de tekst. In tegenstelling tot wat de indieners beweren, biedt dit helemaal niet “de nodige garanties opdat sancties en wachttijden steeds behouden blijven bij een tijdelijke onderbreking van het onderworpen zijn aan de facultatieve of verplichte aansluiting bij de Vlaamse zorgverzekering”. Indien dat het werkelijke opzet zou zijn, dan moet artikel 10bis helemaal niet worden gewijzigd. Volmacht geven aan de regering om dit te regelen, kan enkel betekenen dat men de maatregel wil versoepelen. Dat hoeft niet verkeerd te zijn, maar als dat de bedoeling is, moet men zo eerlijk zijn om dat ook te zeggen.

In artikel 36quinquies worden de zogenoemde gewogen parameters die destijds in het decreet werden ingeschreven, geschrapt. De spreker kan het daar volledig mee eens zijn, want hij vond dat van meet af aan een merkwaardig principe.

Met artikel 36sexies wordt de datum verschoven voor het jaarverslag van het Zorgfonds. Als dat handiger is, is daar geen bezwaar tegen. Wellicht zal het jaarverslag meer gelezen worden in oktober dan in juli.

Met artikel 36septies belandt men bij de kern van het amendement. Hier wordt voorgesteld de strafrechtelijke boetes en gevangenisstraffen te vervangen door een administratieve geldboete. Voor zover bekend, zijn de strafrechtelijke boetes en gevangenisstraffen nooit uitgevoerd. Een straf die niet wordt toegepast, is geen straf en kan ook niet dienen als stok achter de deur. Het inschrijven van een, strafrechtelijke of administratieve, boete kan enkel tot doel hebben het gedrag zodanig te beïnvloeden dat de boete uiteindelijk niet moet worden betaald. Met de strafrechtelijke boeten is dat duidelijk niet gelukt, en het is zeer de vraag of dat met het nieuwe systeem anders zal zijn.

De Vlaamse overheid zal maar optreden nadat men drie, niet noodzakelijk opeenvolgende, keren de bijdrage niet, slechts gedeeltelijk of laattijdig heeft betaald. Dat is een zeer bedenkelijk principe: men wijst er de mensen als het ware op dat zij zonder probleem twee maal hun bijdrage niet kunnen betalen. Dat kan toch onmogelijk de bedoeling zijn.

Voorts wordt voor het bepalen van de hoogte van de boete het WIGW-stelsel gehanteerd. Dat stelsel is echter zo lek als een zeef en zou dringend moeten worden herzien. Dat kan zeker niet worden gebruikt als een graadmeter voor de welstand van personen. Dat systeem gebruiken om de hoogte van een boete te bepalen, is dan ook compleet verkeerd.

De boetes bedragen 100 of 250 euro. Of een boete van 100 euro na driemaal niet betalen voldoende indruk zal maken, is nog maar de vraag. De gevangenisstraffen hebben dat alvast niet gedaan. De boetes zullen bovendien worden opgelegd door ambtenaren. Daartoe zullen de zorgkassen hun lijsten met wanbetalers moeten doorgeven aan het Zorgfonds, dat op zijn beurt die lijsten moet doorgeven aan de administratie. Met momenteel 300.000 wanbetalers, zal dat tot een heuse papierwinkel leiden. Hoeveel wanbetalers beboet zullen moeten worden, kan natuurlijk niet worden ingeschat, maar het zou wel eens om een heel grote groep kunnen gaan. Zal de administratie dat wel aankunnen? Bij de belasting op leegstand bijvoor-

beeld kon de administratie enkele jaren geleden het grote aantal bezwaarschriften niet verwerken.

Dit geldt trouwens des te meer voor het invorderen van de geldboeten, alsmede de achterstallige bijdragen bij dwangbevel. Wat laat veronderstellen dat de boetes die nu worden ingeschreven wel zullen bewerkstelligen wat gevangenisstraffen niet konden? Zelfs al er van de 300.000 wanbetalers maar 10% hardnekkige overblijven, gaat de minister dan 30.000 deurwaardersexploten laten betekenen? Zal de Vlaamse Regering loonbeslag laten leggen of huizen in beslag laten nemen om de boetes te innen bij 30.000 mensen?

De spreker heeft destijds aan toenmalig minister Martens gevraagd wat hij zou doen ingeval bepaalde mensen hun bijdrage niet zouden betalen. De minister antwoordde daarop dat een deurwaarder zou worden gestuurd. Is dat ooit gebeurd?

Op grond van dit alles mag worden geconcludeerd dat het hier voorgestelde boetesysteem in de praktijk onwerkbaar zal zijn, temeer daar de administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar. Men zou al pech moeten hebben om voor het niet betalen van een bijdrage aan de zorgverzekering een deurwaarder over de vloer te krijgen. Na vijf jaar is men van de boete verlost en kan men opnieuw zonder probleem een aantal maal niet betalen. Dat is niet bepaald correct ten aanzien van al die mensen die correct betalen, zeker in het licht van een mogelijke versoepeling van de schorsing en de wachttijd waarvan de basis gelegd wordt in artikel 36ter.

In artikel 36novies wordt een eenmalige regularisatietermijn ingevoerd. Daar is geen bezwaar tegen, want het is immers niet onwaarschijnlijk dat een aantal mensen in de beginfase niet goed begrepen hebben waarover het eigenlijk ging. In de startfase is er niet altijd even goed gecommuniceerd naar de bevolking of bepaalde delen ervan. Met dit nieuwe artikel krijgt de regering de kans om dit recht te zetten. Er moet wel voor worden gewaarschuwd dat dit niet eenvoudig zal zijn en dat dit veel geld zal kosten. Er zal immers een heuse campagne moeten worden gevoerd. Hoe zal die campagne eruit zien en wat zullen de budgettaire consequenties daarvan zijn? De minister moet goed beseffen dat een communicatie nu zeer doeltreffend zal moeten zijn. Het zou immers lachwekkend en ongeloofwaardig overkomen als

na een paar jaar een nieuwe regularisatiecampagne zou moeten worden gevoerd.

Concluderend stelt de heer Strackx dat Vlaams Belang niet onverdeeld gelukkig is met deze wijziging van het decreet over de zorgverzekering. Het gaat om een zoveelste poging om wat bij te schaven in het licht van de problemen die zich aandienen, zonder enige zekerheid van resultaat. Ergens is natuurlijk wel te begrijpen dat de minister nu eenmaal in dit bootje zit en moet roeien. Men had er echter veel beter aan gedaan om voor de zorgverzekering werd ingevoerd wat langer na te denken.

In de amendementen wordt het probleem van de solidaire bijdrage niet opgelost. Volgens artikel 23ter is de termijn voor het vaststellen van bijdragen op forfaitaire basis of op basis van parameters die losstaan van de draagkracht van de aangeslotene op 1 januari 2003 al verstreken. Misschien kunnen de bijdragen van 10 en 25 euro nog wel worden verantwoord als zijnde op basis van draagkracht, maar de SERV stelt dat in de toekomst een forse stijging van de bijdragen nodig zal zijn om het systeem financieel leefbaar te houden. Bij haar aantreden heeft minister Vervotte beloofd dat zij de bijdrage niet zou verhogen. Zal zij dat kunnen volhouden? Om naar een bijdrage te gaan in de buurt van 50 euro, zoals de SERV voorstelt, zal een systeem nodig zijn dat gebaseerd is op draagkracht. Hoe zal dat dan gebeuren?

Uit het voorgaande mag duidelijk zijn dat de Vlaams-Belangfractie tegen de voorliggende amendementen zal stemmen.

Uiteenzetting van mevrouw Elke Roex

Mevrouw *Elke Roex* zegt dat het geen betoog hoeft dat er nog een grondig debat nodig zal zijn voor een oplossing op lange termijn voor de zorgverzekering. Niettemin is de huidige ingreep niet onbelangrijk. Over de regularisatie is in deze commissie trouwens al diverse malen van gedachten gewisseld.

De spreekster heeft voor zichzelf een tabel opge maakt met de situaties waarin Brusselse Vlamingen kunnen terechtkomen. Dat bleek een tabel te zijn met niet minder dan 7 lijnen en 12 kolommen, wat onmogelijk kan worden uitgelegd aan de man of vrouw in de straat. Mensen weten trouwens niet altijd wanneer ze wel of niet hebben betaald.

Voor de regularisatie begint, moeten zij dan ook duidelijk te weten komen wat hun betaalstaat is en wat daarvan het gevolg is. Deze regularisatie kan enkel een succes worden als er correcte en duidelijke informatie aan de bevolking wordt gegeven. Daarvoor is een persoonlijke brief nodig, want op basis van een tabel met 7 lijnen en 12 kolommen kan de mensen onmogelijk worden uitgelegd wat zij moeten doen om hun dossier in orde te brengen. Die brief moet er snel komen omdat Brusselaars er voordeel zullen bij hebben als zij hun situatie regulariseren voor 1 januari 2006. Voor die datum moeten zoveel mogelijk mensen worden overtuigd om alsnog hun bijdrage te betalen, want nadien wordt de wachttijd 10 jaar.

Het is ook belangrijk om zo snel mogelijk een informatiecampagne via verenigingen te voeren. De zorgkassen zullen er immers allicht niet in slagen een brief te sturen naar elke Brusselaar die al ooit heeft betaald of die als Nederlandstalige is aangesloten bij een ziekenfonds, met vermelding van wat door de betrokkene al werd betaald en wat het voordeel zal zijn wanneer een bepaald aantal euro wordt betaald. De zorgkassen kunnen wel een overzicht van de betalingen opsturen, maar de mensen zullen ook de nodige begrijpelijke uitleg moeten krijgen.

Uiteenzetting van de heer Steven Vanackere, met replieken

De heer *Steven Vanackere* wil als één van de indieners van de amendementen reageren op een aantal opmerkingen van de heer Strackx. Hij merkt op dat er wel degelijk een budgettaire impact zal zijn in 2005. Hoe dan ook zullen immers een aantal mensen hun situatie regulariseren en zullen daardoor bedragen binnenkomen. Om welke bedragen het zal gaan, kan uiteraard niet worden voorspeld, maar er zal een campagne moeten worden gevoerd om zoveel mogelijk wanbetalers te overtuigen.

Wat het voorstel betreft van een verrekening met de belastingvermindering, moet voor ogen worden gehouden dat dit voorstel beoogde om stromen van betalingen van verschuldigde bedragen uit te wisselen. Het grote probleem dat daarbij opduikt is dat Brusselse Vlamingen enerzijds niet in de logica van de gewestbelasting zitten en anderzijds wel bijdrageplichtig zijn in het raam van de zorgverzekering. Daar had men dan hoe dan ook een andere oplossing voor moeten vinden, zoals ook

voor wie geen recht heeft op belastingvermindering.

Voorts gewaagde de heer Strackx van de rechtzetting van een aantal fouten die ook hijzelf niet had gezien als gevolg van de snelle gang van zaken. Het siert hem dat hij dat vaststelt en het is zeker waar dat het beste werk rustig wordt geleverd. Dat kan echter nooit een argument zijn om iets niet in orde te brengen. Wat nu wordt rechtgezet is ten volle verantwoord, ook in het besef dat sommige zaken wellicht vermeden hadden kunnen worden.

Wat de administratieve boetes betreft, vroeg de heer Strackx zich af of die zullen kunnen bewerkstelligen wat met strafrechtelijke boetes niet mogelijk bleek. Er is alvast één gegeven dat daarvoor pleit: men hangt daar niet af van een vervolgingsbeleid en van parketten. Er mag dan ook worden aangenomen dat er met administratieve boetes meer kans op slagen zal zijn. Of men pakweg 30.000 wanbetalers zal gaan vervolgen is een enigszins retorische vraag die evengoed kan worden gesteld in het licht van bijvoorbeeld het grote aantal foutparkeerders. Strikt genomen is het normaal dat de overheid die probeert een bepaald gedrag op te leggen en daarvoor gebruik maakt van administratieve boetes, in redelijkheid gebruik maakt van middelen als deurwaardersexploten en loonbeslag. Als alternatief kan bovendien moeilijk gezegd worden dat overtreders ongemoeid zullen worden gelaten.

De heer *Felix Strackx* tekent hierbij aan dat zijn vraag vooral was of de administratie dit wel aan kan. Het volstaat om te kijken naar de belasting op leegstand, waar men door de talrijke bezwaarschriften in een complete chaos verzeild geraakt is.

De heer *Steven Vanackere* zegt dat hij deze vraag, die trouwens aan de uitvoerende macht is gericht, wel begrijpt. Het is duidelijk dat daaromtrent een beleid zal worden uitgewerkt, waarbij prioriteit zal worden verleend aan de afhandeling van bepaalde situaties. Zoals al gezegd, kan als alternatief niet worden gesteld dat geen administratieve boetes zullen worden opgelegd. Die boetes vormen nu eenmaal het sluitstuk van een volledig normatief kader, zodat de zwaarste gevallen kunnen worden gesanctioneerd met administratieve boetes. De spreker ziet niet in hoe dat op een andere manier zou kunnen worden opgelost. Hoe dan ook zal

iedereen het erover eens zijn dat wat nu wordt voorgesteld, beter is dan de celstraffen die tot nog toe stonden ingeschreven.

Door de heer Strackx werd ook gewaagd van een signaal dat men straffeloos kan nalaten om te betalen. Dat klopt echter niet. Wie zijn bijdrage niet betaalt zal, zelfs als hij later orde op zaken stelt, worden geconfronteerd met een schorsing van vier maanden. Als het om een Brusselse Vlaming gaat, zal hij of zij nog veel zwaarder worden gesanctioneerd, want dan is er een breuk in de onafgebroken periode van betaling, met verregaande gevolgen.

De heer *Felix Strackx* meent dat dit de mensen niet zal afschrikken. Ook nu hangt er de wanbetalers een sanctie boven het hoofd.

De heer *Steven Vanackere* beklemtoont dat het nu, zoals mevrouw Roex ook al stelde, van cruciaal belang is dat de communicatie over de regularisatie slaagt. Van die communicatie moet dus grondig werk worden gemaakt, zodat de bijdrageplichtigen duidelijk weten welk belang ze er bij hebben om hun situatie in orde te brengen. Voor de Brusselaars moet duidelijk zijn dat er voor hen een klok in het verhaal zit en dat ze er alle belang bij hebben om voor 1 januari aan te sluiten.

De spreker vindt het persoonlijk bijzonder belangrijk dat men oog heeft voor de specifieke situatie in Brussel met mensen die destijds hun bijdrage hebben betaald, maar intussen ontgoocheld hebben afgehaakt omdat er in termen van zorgaanbod niet de verwachte opbrengst bleek te zijn. Nu wordt in de mogelijkheid voorzien om die situatie terug in orde te brengen zonder sancties, uiteraard mits het betalen van de ontbrekende bedragen.

Uiteenzetting van mevrouw Mieke Vogels

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat heer Strackx voor een groot stuk gelijk heeft met zijn stelling dat het decreet over de zorgverzekering een te vroeg geboren kind was. Alle partijen die hier rond de tafel zitten zijn daar echter verantwoordelijk voor, want er was een consensus over in pre-electorale tijden. Het decreet was niet voldragen wat de relatie betreft met de heel ingewikkelde Belgische staatsstructuur. Dat heeft onder meer tot een aantal klachten van Franstaligen geleid. Ook wat de relatie tot Europa betreft was het decreet niet

helemaal voldragen. Is dat inmiddels allemaal uitgeklaard?

Dit kind heeft bovendien niet alle groeikanalen gekregen. De problematiek waar het in deze amendementen om gaat, heeft te maken met het feit dat de inkomensgebonden bijdrage uiteindelijk niet weerhouden werd. In een eerste fase kon dat niet, omdat er toen nog geen opcentiemen konden worden geheven vanuit het Vlaamse niveau. De communicatie die destijds rond de zorgverzekering werd gedaan werd positief onthaald door de bevolking: uit een enquête bleek dat de meeste Vlamingen gewonnen waren voor die solidaire bijdrage. Nadien is men dat echter gaan projecteren tegen een achtergrond van belastingverhoging. Daardoor heeft men als het ware de poten onder het draagvlak van de zorgverzekering weggehaald. Men heeft nooit de moed gehad om daar een systeem van 'zorgcentiemen' van te maken, wat nochtans een goede zaak zou zijn geweest.

Het resultaat van een en ander is dat het een te klein kindje zal blijven. Met de financiering op basis van een bijdrage van 10 of 25 euro, zullen er inderdaad problemen opduiken. Bovendien bestaat er nu een enorme administratieve rompslomp om de bijdragen te kunnen innen. Met een systeem van 'zorgcentiemen' had men dat probleem niet gehad. Het systeem zou heel wat goedkoper zijn en heel wat meer solidair. Ook deze regering heeft er echter voor gekozen om dat spoor niet te volgen. Door vast te houden aan een inning van de bijdragen door de ziekenfondsen en de zorgkassen, zal men verward blijven in een kluwen van almaar ingewikkelder bepalingen.

Het klopt weliswaar dat een administratieve geldboete gemakkelijker kan worden geïnd dan een strafrechtelijke boete, maar tegelijkertijd is het gevaarlijk dit hier zomaar goed te keuren als amendement, zonder het advies in te winnen van de Raad van State. In de verantwoording wordt trouwens al aangegeven dat de invoering van een administratieve geldboete voor de Raad van State niet altijd evident is en dat daar, terecht, juridisch strikt wordt op toegezien. Een beroep tot nietigverklaring is mogelijk als niet de juiste ambtenaren zijn beëdigd. Het ware veel wijzer geweest de invoering van een toch wel heel ander systeem eerst ter goedkeuring voor te leggen aan de Raad van State en dit niet op een drafje door het parlement te jagen. Nu zal er bij een volgende begrotingsaanpassing misschien een nieuwe wijziging nodig zijn, omdat iets over het hoofd werd gezien

of omdat er bij een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State een juridische onzorgvuldigheid aan het licht is gekomen. Waarom heeft men voor deze aanpak gekozen?

Tot besluit meldt mevrouw Vogels nog dat Groen! deze amendementen niet zal steunen.

Uiteenzetting van de heer Tom Dehaene

De heer *Tom Dehaene* merkt op dat het hier om een aantal aanpassingen gaat, met administratieve vereenvoudigingen en technische correcties, om de invoering van administratieve boetes en om een regularisatie. Al de rest die hier te berde wordt gebracht, waaronder zeker een aantal valabele opmerkingen, is eigenlijk niet aan de orde.

In de beleidsnota van minister Vervotte wordt gesteld dat zal worden geëvalueerd of het systeem van de zorgverzekering op lange termijn betaalbaar blijft, maar nu gaat het daar niet om. Mevrouw Vogels heeft misschien gelijk dat er een aantal toetsen nodig zullen zijn, maar het decreet is inmiddels al zo vaak aangepast dat moet worden geconcludeerd dat dit in het verleden ook niet altijd is gebeurd. Bovendien bleek uit een studie in opdracht van voormalig minister Byttebier dat er nog altijd veel mensen (72%) bereid zijn de bijdrage te betalen en weten waarvoor die bijdragen bestemd zijn. Dat het systeem op de gepaste tijd wordt geëvalueerd, is maar normaal. Het was een nieuw systeem, dat intussen zeer zichtbaar en herkenbaar is geworden voor de mensen. Mensen die tot nu toe niet betaald hebben, moeten de kans krijgen om alsnog hun bijdrage voor het verleden te betalen.

Wat de aanpassing van het boetesysteem betreft, zegt de heer Strackx enerzijds dat dit een administratieve verzwarende is, terwijl hij anderzijds ook over de gevangenisstraffen en de strafrechtelijke boeten zegt dat dit niet haalbaar is, ook op administratief gebied. Er zal inderdaad heel wat administratief werk aan te pas komen, maar de zaken mogen ook zo niet worden voorgesteld alsof dit maar nu wordt beslist. Ook de ziekenfondsen en de zorgkassen hebben de beleidsnota gelezen en daar stond al in vermeld dat er een regularisatie komt. Men is zich daarop al aan het voorbereiden via het verzamelen van gegevens. Het is echter zeer belangrijk dat er goed wordt gecommuniceerd en dat de mensen een duidelijke brief krijgen. Dat zal vrij snel kunnen gebeuren, want de mutualiteiten en de zorgkassen hebben ongetwijfeld al informatie verzameld.

Inzake de stelling dat hier een kans werd gemist om de bijdragen nog eens te bekijken, zegt de heer Dehaene dat dit nu niet aan de orde is, maar dat de beleidsnota en de regeringsverklaring zeer duidelijk zijn.

Reactie van minister Inge Vervotte, met replieken

Minister *Inge Vervotte* zegt dat de heer Strackx op de essentie heeft gewezen: wat het parlement heeft ingeschreven in een decreet, blijkt door een vrij grote groep niet te worden uitgevoerd. Dat de cijfers over de wanbetalers almaar stijgen hoeft geen verwondering te wekken: als bekend raakt dat er een gedoogbeleid wordt gevoerd, zal dat een aantal mensen ertoe aanzetten hun bijdrage ook niet meer te betalen. Daardoor wordt het solidair draagvlak aangetast. Met de toenemende vergrijzing is duidelijk dat dit tot problemen leidt.

Daarover gaan deze amendementen. Wat de betaalbaarheid en de toekomst van het systeem van de zorgverzekering betreft, weet iedereen rond deze tafel dat daar extra middelen voor nodig zullen zijn. Die extra middelen hebben echter niets te maken met een begrotingsaanpassing, dat debat moet worden gevoerd bij een begrotingsopmaak.

Wat de inkomsten zullen zijn van de regularisatie, moet uiteraard worden afgewacht. Er zal zeer duidelijk moeten worden gecommuniceerd dat zij hun situatie in orde moeten brengen als zij geen boete willen krijgen. Dat zal wel degelijk indruk maken, want als men daar geen gevolg aan geeft zal men een boete moeten betalen van 100 of 250 euro. Er zal worden nagegaan wie in het verleden niet heeft betaald en naar de toekomst toe zal men niet worden kwijtgescholden van de verplichtingen van dit systeem. Dit betekent dat iemand die in 2006 een boete heeft gekregen van 250 euro en de drie jaren nadien weer niet betaalt, dan opnieuw een boete zal opgelegd krijgen, bovenop de regularisatie van de bijdragen die niet zijn betaald. Het zal er dus op aan komen de mensen ervan te overtuigen dat het de moeite loont om hun bijdrage te betalen. Als zij dat niet doen, lopen de kosten in de toekomst immers alleen maar op.

Het hoeft geen grote campagne te zijn om resultaten te behalen. Belangrijk is vooral dat de partners op het terrein – bijvoorbeeld de OCMW's, de mutualiteiten, de zorgkassen en de verenigingen waar armen het woord nemen – ervoor zorgen dat

zij mee sensibiliseren, door de juiste informatie aan de mensen te geven, bij voorkeur zelfs 'face to face'.

Voor 2005 zijn de te verwachten inkomsten 2,9 miljoen euro, voor 2006 7,7 miljoen euro. Dat zijn uiteraard ramingen. Het belangrijkste is dat de overheid het signaal geeft dat niet langer wordt aanvaard dat sommigen niet bereid zijn om mee te delen in de solidariteit. Het gaat hier met andere woorden veeleer om een, zeer belangrijke, principiële beslissing. Als dat signaal niet zeer duidelijk wordt gegeven, dreigt op termijn elk solidariteitsstelsel in het water te vallen.

Mevrouw *Mieke Vogels* vraagt of er een beeld is van het profiel van de wanbetalers. Gaat het om ouderen of jongere mensen bijvoorbeeld? Het is toch belangrijk om daar zicht op te hebben.

Voorts zou het voor de minister veel leuker zijn om een regularisatie te koppelen aan een volgende fase in de zorgverzekering. Nu blijft het echter bij dit eerder mager decreet en moeten mensen worden aangemaand om toch maar te betalen, vanuit een veeleer negatieve invalshoek.

De minister liet verstaan dat geen grote campagne zal worden gevoerd, maar dat via de partners op het terrein zal worden gewerkt. Die partners zijn echter nooit echt vragende partij geweest om die bijdragen te innen, omdat zij vinden dat dit een taak van de overheid is. De politici hebben niet de moed gehad om mee te delen dat de overheid bijdragen zou innen, omdat dit als een belastingsverhoging zou overkomen. Er werd met zoveel woorden gezegd dat dit niet zo zou overkomen als de bijdragen door de mutualiteiten worden geïnd.

De heer *Luc Martens* stipt hierbij aan dat dit misschien door vertegenwoordigers van het toenmalige Agalev is gezegd. Agalev was toen de enige fractie die vond dat de zorgverzekering een zaak was van de OCMW's.

Mevrouw *Mieke Vogels* wijst erop dat Agalev dit decreet mee heeft goedgekeurd. Daar gaat het echter niet over. Het gaat over de vorige regering en inzonderheid over toenmalig minister Stevaert. De partners op het terrein hebben maar node aanvaard dat zij de bijdragen moesten gaan innen. Is de mentaliteit en de houding van die partners inmiddels gewijzigd? Als men erop hoopt dat die

partners strenger zullen gaan optreden, zou men er wel eens bekaaid vanaf kunnen komen.

De heer *Felix Strackx* zegt dat het toch bijzonder nuttig zou zijn om te weten wie die wanbetalers zijn. Men stelt het, ook in de voorliggende amendementen, zo voor alsof het om behoeftige mensen zou gaan. Het is echter zeer de vraag of dat inderdaad zo is. Als men het profiel van de wanbetalers kent, zou men gericht kunnen werken. De goede bedoelingen van de minister en van de indieners van deze amendementen staan buiten kijf, er zijn wel grote vraagtekens bij de effectiviteit van deze amendementen. De spreker vreest dat die amendementen een slag in het water zullen zijn.

De *minister* wijst erop dat bij een begrotingscontrole niet kan worden gestreden voor extra middelen. Het zou haars inziens dan ook strategisch verkeerd zijn om op een dergelijk moment een debat aan te gaan over de toekomst van de zorgverzekering.

Wat het profiel van de wanbetalers betreft, kan alleen worden gezegd dat dit profiel zeer divers is. Het gaat zowel om behoeftige mensen als om mensen die weigeren te betalen en mensen die dat vergeten zijn. Het is dan ook belangrijk dat mensen die niet kwaadwillig in gebreke zijn gebleven, de kans wordt geboden om hun situatie alsnog in orde te brengen.

Dat de partners op het terrein niet altijd vragende partij waren om de bijdragen te innen, is correct, maar vandaag zijn zij mee verantwoordelijk. Daar is van meet af aan overleg over gepleegd, zij zijn goed op de hoogte en zij zijn bereid om hun verantwoordelijkheid op te nemen en dit organisatorisch geregeld te krijgen.

III. STEMMING

Amendement nr. 4 wordt aangenomen met 7 stemmen voor en 5 stemmen tegen.

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 7 stemmen voor en 5 stemmen tegen.

De verslaggever,

Steven VANACKERE

De voorzitter,

Luc MARTENS
